

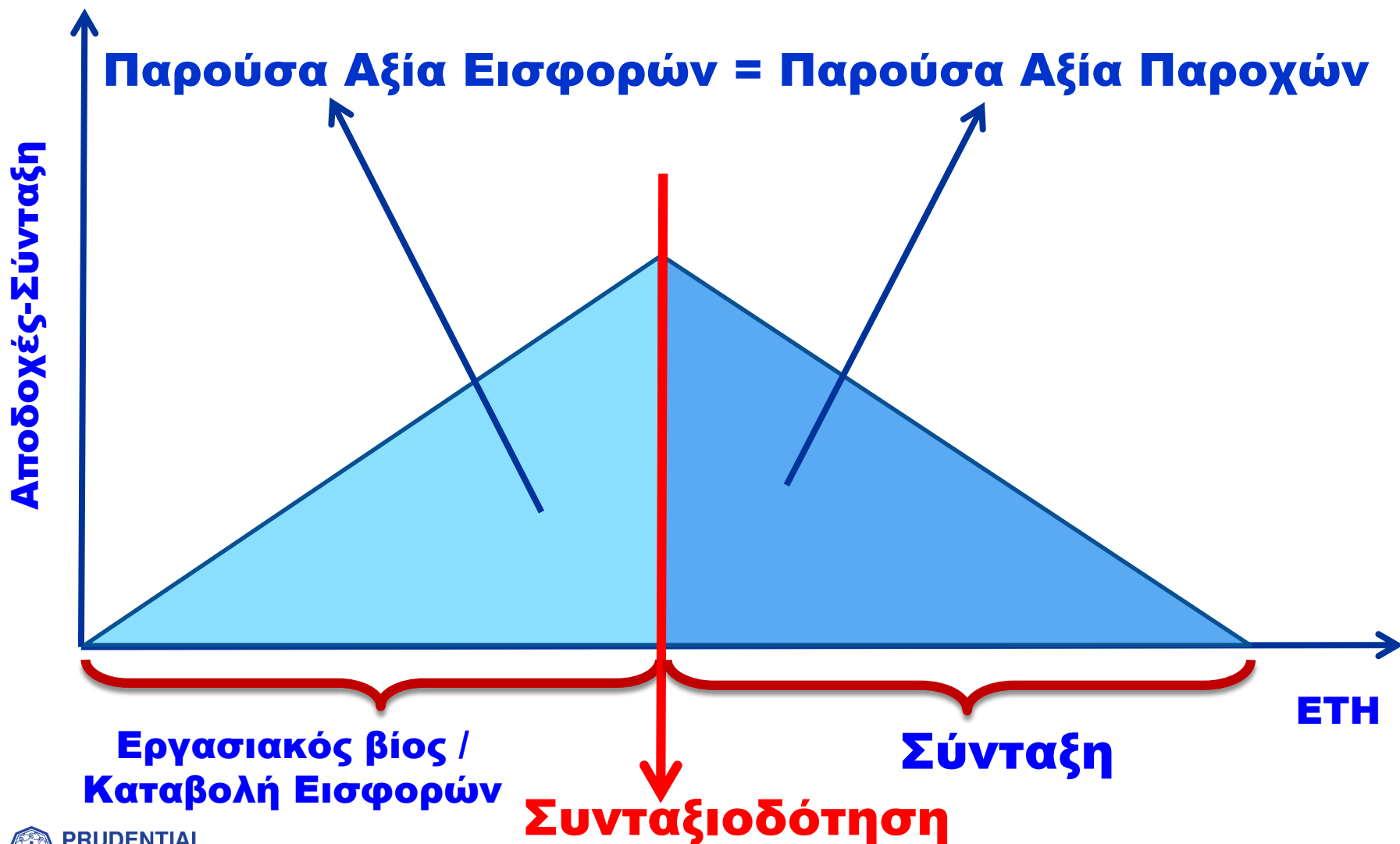
ΤΕΑ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Θεσσαλονίκη, Δεκέμβριος 2017

Η κατάρρευση του ασφαλιστικού συστήματος της Ελλάδας και ο ΕΦΚΑ

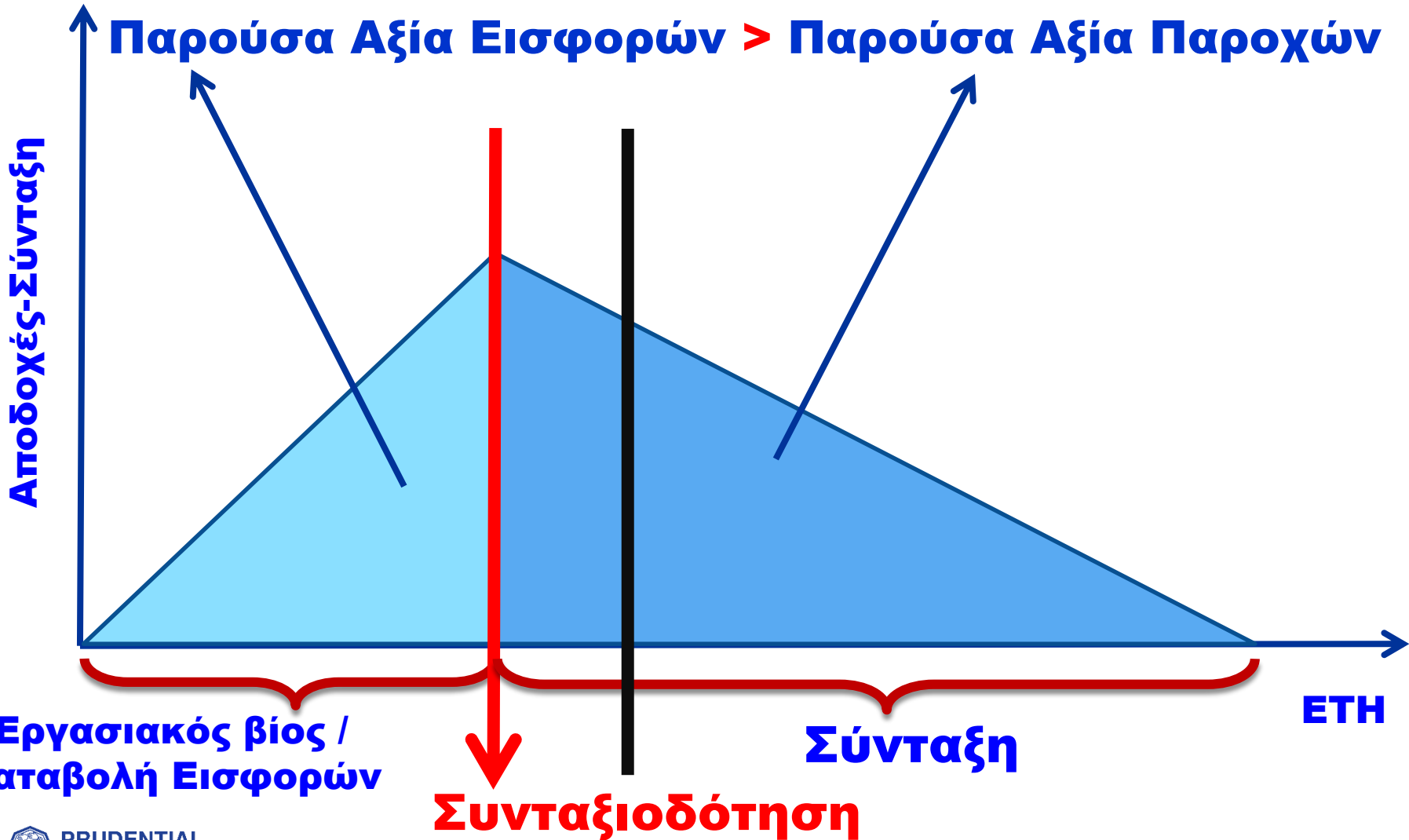
Β. Μπέτσης, Αναλογιστής, M.Sc., PhDc

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΙΣΟΔΥΝΑΜΙΑΣ ΣΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΙΣΟΔΥΝΑΜΙΑΣ ΣΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

Παρούσα Αξία Εισφορών > Παρούσα Αξία Παροχών

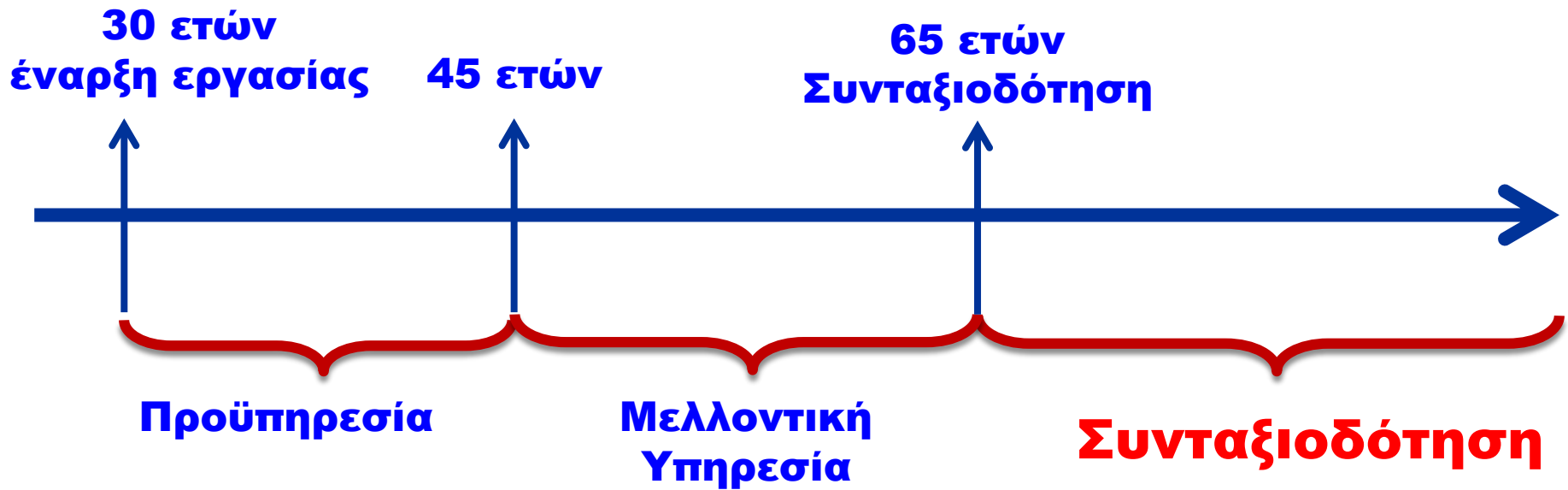

**Εργασιακός βίος /
Καταβολή Εισφορών**

Σύνταξη

Συνταξιοδότηση

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΙΣΟΔΥΝΑΜΙΑΣ ΣΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ (2000-2015)

Ασφαλιστικό Ταμείο	Ποσό σε δισ. ευρώ
ΙΚΑ	48,2
ΟΑΕΕ	18,6
ΟΓΑ	77,6
ΝΑΤ	14,4
ΤΑΠ-ΟΤΕ	7
ΟΑΠ-ΔΕΗ	7,4
ΕΟΠΥΥ	6
ΛΟΙΠΑ ΤΑΜΕΙΑ	27,8
Σύνολο	207

Συστήματα

Διανεμητικό – Κοινωνική Ασφάλιση

Κεφαλαιοποιητικό - ΤΕΑ

Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης

- Risk Management = Αναλογιστική Μελέτη
- Αναλογιστικό Έλλειμμα περίπου **550 δις €** (**900 δις πριν τον Ν.4387/2016**) (χωρίς τα εφάπαξ και την υγεία)
- Μη ύπαρξη αναλογιστικής μελέτης για το ΣΥΝΟΛΟ του συστήματος

Με τον Ν. 4387/2016, θα καταβληθούν κατά μέσο όρο **19%** αυξημένες εισφορές και θα ληφθούν κατά **20%** μειωμένες παροχές την περίοδο 2016-2060.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ - ΔΑΠΑΝΕΣ

Εθνική Σύνταξη:

- Το ύψος της καθορίζεται στα 384€ μηνιαίως και χρηματοδοτείται εξ' ολοκλήρου από την φορολογία.
- Εκτιμάται ότι θα αποτελεί ως δαπάνη το 7% του ΑΕΠ περίπου **12,2 δις** ευρώ από 18,5 δις ευρώ

Χρηματοδότηση ΣΚΑ (2017):

- 16,5 δις ευρώ το κράτος (τριμερής και επιχορήγηση)
- 14 δις από εισφορές (3 δις επιπλέον με τον νόμο Κατρούγκαλου)
- Το 2015 οι εισφορές ήταν 11 δις ευρώ.

Συνολικές δαπάνες ΣΚΑ (2017):

- 30,5 δις.
- Σύμφωνα με το ΜΠΔΣ το 2019, η συνταξιοδοτική δαπάνη πρέπει να είναι 27 δις. ευρώ με 12 δις από το κράτος.
- Περικοπές 5 δις ευρώ από την κατάργηση της προσωπικής διαφοράς.

ΜΠΔΣ 2018-2021

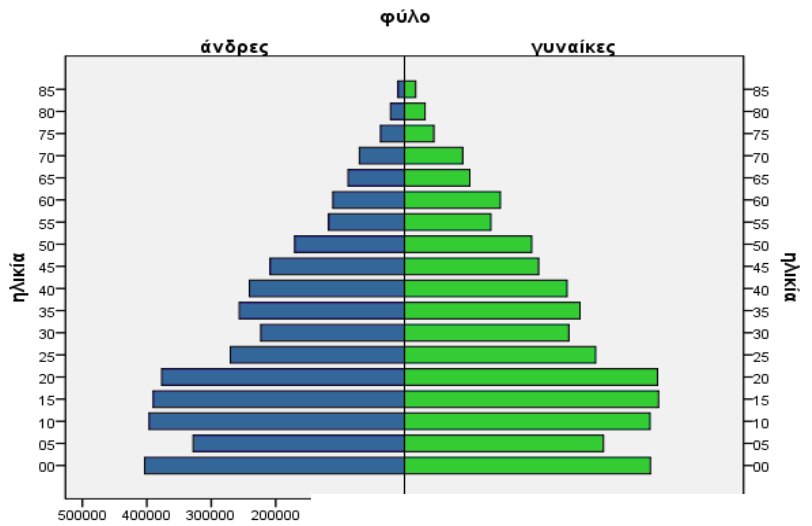
Πίνακας 3.5Α Παρεμβάσεις ΜΠΔΣ 2018-2021 (σε μικτή βάση) σωρευτικά
(ποσά σε εκατ. ευρώ)

		2018	2019	2020	2021
ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ		59	2.632	4.644	4.924
1.	Συνταξιοδοτικές Παρεμβάσεις	0	2.453	2.585	2.723
2.	Παρεμβάσεις σε Εισφορές Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικά Επιδόματα	59	138	140	143
3.	Παρεμβάσεις στο σκέλος των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού	0	0	1.920	2.058
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ (Α+Β)		59	2.632	4.644	4.924
A.	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (πλην εσόδων Κρατικού Προϋπολογισμού)	59	2.632	2.724	2.866
1.	Σύνολο Παρεμβάσεων Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης	59	2.632	2.724	2.866
1.1	Συντάξεις	0	1.675	1.769	1.900
i.	Περικοπή προσωπικής διαφοράς στις κύριες συντάξεις λοιπών φορέων σε % έως 18% του ύψους της καταβαλλόμενης σύνταξης	0	1.328	1.286	1.246
ii.	Περικοπή προσωπικής διαφοράς στις επικουρικές συντάξεις σε % έως 18% του ύψους της καταβαλλόμενης σύνταξης (σωρευτικά λαμβανομένων υπόψη και των περικοπών έτους 2016)	0	232	225	218
iii.	Αναπροσαρμογή των κύριων συντάξεων λοιπών φορέων (λόγω αύξησης ΑΕΠ και ΔτΚ) από την 1/1/2022 αντί από την 1/1/2019	0	115	258	436
1.2	Συντάξεις Δημοσίου	0	819	814	824
i.	Περικοπή προσωπικής διαφοράς στις κύριες συντάξεις του Δημοσίου σε % έως 18% του ύψους της καταβαλλόμενης σύνταξης	0	805	780	756
ii.	Αναπροσαρμογή των κύριων συντάξεων του Δημοσίου (λόγω αύξησης ΑΕΠ και ΔτΚ) από την 1/1/2022 αντί από την 1/1/2019	0	13	35	68
1.3	Εισφορές Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικά Επιδόματα	59	138	140	143
i.	Αλλαγή της βάσης υπολογισμού των εισφορών στους ελεύθερους επαγγελματίες από 1/1/2018 με συμπερίληψη των καταβλητέων ασφαλιστικών εισφορών στο ετήσιο φορολογητέο αποτέλεσμα. ^{/1}	59	138	140	143
B.	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΚΕΛΟΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	0	0	1.920	2.058
i.	Μείωση του αφορολογήτου	0	0	1.920	2.058

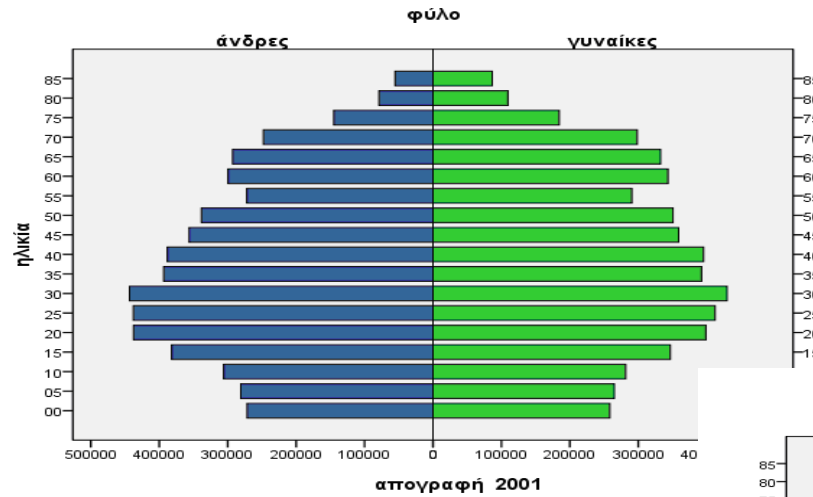
Νόμος 4387/2016

Άρα, τι κάνουμε
για το μέλλον
μας;

- Άρθρο 14
 - (Κύριες και Επικουρικές)/ ΑΕΠ $\leq 16\%$
 - Σήμερα είναι άνω του 17%
- Δημογραφικά προβλήματα
 - Χειροτέρευση δημογραφικών δεικτών την 15ετία 2020-2035 (baby booming, το φαινόμενο της γήρανσης του πληθυσμού)
- Νέες βέβαιες μειώσεις συντάξεων

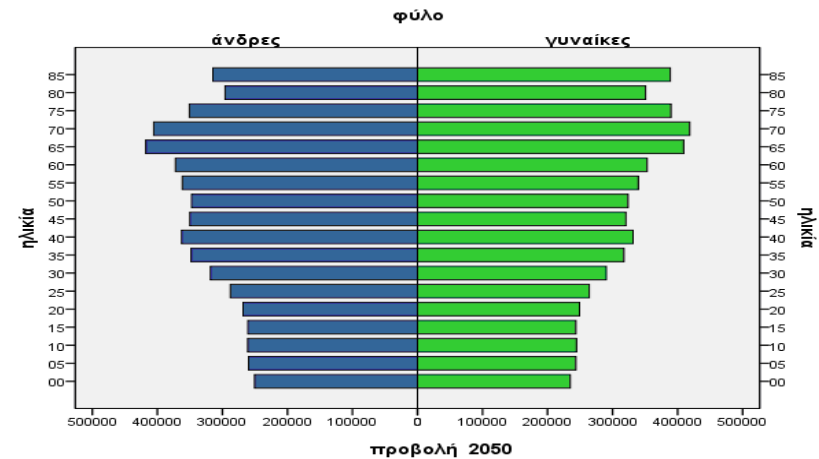

1951

2001

2060

ΓΗΡΑΝΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

- Μεγάλη επιβάρυνση στα δημοσιονομικά των χωρών.
- Προτάσεις Παγκόσμιας Τράπεζας, Ευρωπαϊκή Επιτροπή κ.α., για αντιμετώπιση του φαινομένου οι **τρεις Πυλώνες ασφάλισης για συνταξιοδοτικές παροχές.**

Κοινωνική Ασφάλιση
(αποφυγή φτώχειας)

Ταμεία Επαγγελματικής
Ασφάλισης

Ασφαλιστικές Εταιρείες

1^{ος} Πυλώνας

2^{ος} Πυλώνας

3^{ος} Πυλώνας

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΕΦΚΑ)

N. 4387/2016 (Δείκτης άρθρου 14, παρ. 4)

$$\frac{\text{Δαπάνες Συντάξεων}_t (1+\omega_t)}{\text{ΑΕΠ}_t (1+\alpha_t)} \leq [2009 (13,5\%)] + 2,5\%$$

Παρατηρήσεις: Ο παραπάνω δείκτης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 16%, μέχρι το 2060, σήμερα είναι 17,1%.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ/ΑΕΠ

Έτος	Προβλέψεις ΔΝΤ για ΑΕΠ	Καθαρός εκροών ρυθμός αύξησης συνταξιούχων*	Δαπ. Συντάξεων/ΑΕΠ (εκτίμηση)
2017	1,8%	1%	17,1%
2018	2,6%	2%	16,4%
2019	2,0%	2%	15,0%
2020	1,8%	3%	14,8%
2021-25	1,6%	3%	15,8%
2026-2030	1%	4%	17,2%

Εκτιμήσεις συνταξιοδοτικής δαπάνης

Έτος	Συνταξιοδοτική Δαπάνη (σε εκατ. €)
2016	30.218
2017*	30.423
2018*	29.406
2019*	26.932
2020*	27.064
2021*	27.021
2022*	27.832
2023*	28.667
2024*	29.527
2025*	30.412
2026*	31.325
2027*	32.264
2028*	33.232
2029*	34.229
2030*	35.256

**Προβολές, εκτιμήσεις*

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΈΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΥ

Με βάση τις προηγούμενες διαφάνειες και λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει ψηφιστεί και ο αυτόματος κόφτης των δαπανών γίνεται αντιληπτό το γεγονός της συνεχούς μείωσης των συντάξεων.

Η μακροχρόνια ισορροπία εκτιμάται στα 600 με 700 ευρώ (κύρια και επικουρική).

Η κύρια σύνταξη του νόμου Κατρούγκαλου επιτυγχάνεται με 11% εισφορά το υπόλοιπο 9% πηγαίνει για την κάλυψη των παλαιών ελλειμμάτων.

Η επικουρική σύνταξη του Νόμου Κατρούγκαλου επιτυγχάνεται με 3,5% εισφορά και όχι με 6%.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΈΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΥ

Στόχος του νέου ασφαλιστικού είναι η εξίσωση όλων προς τα κάτω, αφού όσοι δηλώνουν εισόδημα μέχρι **10.000 ευρώ το μήνα**, θα λάβουν σύνταξη που αντιστοιχεί σε συντελεστή αναπλήρωσης 100% (με το ποσό της σύνταξη να είναι 600 ευρώ).

Για εισόδημα από 30.000 ευρώ και πάνω δεν υπάρχει ανταποδοτικότητα στις εισφορές που πλήρωσε ο ασφαλισμένος.

Με τον νόμο Κατρούγκαλου, ευνοούνται αυτοί που ασφαλίστηκαν λίγα έτη και είχαν χαμηλές συντάξιμες αποδοχές. Οπότε ευνοείται η φοροδιαφυγή και η εισφοροαποφυγή.

Για επαγγέλματα όπως οι επιστήμονες του πρώην ΕΤΑΑ, λύση είναι η αποταμίευση-σύνταξη, μέσω μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων όπως τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης (ΤΕΑ).

Δομή, διάρθρωση και λειτουργία του ΤΕΑ-ΙΣΘ

Κ. Νικολάου, Αναλογιστής, M.Sc., MBA

T.E.A. – I.Σ.Θ.

ΣΚΟΠΟΣ

Συμπληρωματική
ασφαλιστική προστασία,
πέραν της
υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης

ΔΙΚΑΙΟ

ΝΠΔΔ

ΤΕΑ - ΝΠΙΔ

ΕΠΟΠΤΕΙΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΙΣΦΟΡΩΝ - ΠΑΡΟΧΩΝ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

- ΕΦΑΠΑΕ
- ΣΥΝΤΑΞΗ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ

ΕΦΑΠΑΕ / ΣΥΝΤΑΞΗ

- ΕΙΣΦΟΡΕΣ = ΔΑΠΑΝΕΣ
- ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΕΦΑΠΑΕ VS
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ 10-20%
/40.000€

ΑΛΛΑ ΚΙΝΗΤΡΑ

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

- Δυνατότητα επένδυσης σε όλες τις αναπτυγμένες χρηματαγορές και κεφαλαιαγορές
- Ring – Fencing Assets

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Βάσει των αποφάσεων του Δ.Σ., μετά την πρόταση της επενδυτικής επιτροπής

Πλήρης έλεγχος επενδύσεων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Αναγκαστική εφαρμογή καθορισμένων κανόνων, ανακοινώσιμους σε όλα τα μέλη, μέσω του Site του Ταμείου

ΤΑΜΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΠΟΡΟΙ

- Δικαιώματα εγγραφής
- Τακτικές και έκτακτες εισφορές
- Πρόσοδοι περιουσίας
- Καταβολές προς το Ταμείο
- Κάθε άλλο νόμιμο έσοδο

ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΣ –
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ –
ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΗ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ –
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ/ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣ
Η

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

ΟΡΚΩΤΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΕΑ Ι.Σ.Θ.

ΠΑΡΟΧΗ ΕΦΑΠΑΞ

Καθορισμένων Εισφορών

Παροχή = Άθροισμα εισφορών και επενδύσεων

Ελάχιστος χρόνος θεμελίωσης παροχής: 5 έτη

Μηνιαίο ποσό εισφοράς

- Ελάχιστο 50 ευρώ
- Μέγιστο 3000 ευρώ

Δικαίωμα έκτακτης εισφοράς

- Από 1.000 έως 100.000 ευρώ

Δικαίωμα μετατροπής σε σύνταξη, στην ηλικία των 67.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ

- Τέλος εγγραφής
- Έως 2,5% των ετήσιων εισφορών ανά κλάδο. Για τα πρώτα έτη, το ποσοστό θα είναι 0%.

ΤΡΟΠΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Lifecycle Investment – αναλόγως την ηλικία

Default vs Επιλογής

- 25-40
- 41-55
- 55 και άνω

Δυνατότητα επιλογής βάσει

- Ηλικίας
- Όρεξης για κίνδυνο

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

- Site Ταμείου
- <http://teaisth.opf.gr/>
 - Ατομικός λογαριασμός κάθε μέλους
 - Ενημέρωση για το ύψος του λογαριασμού
 - Ενημέρωση επενδύσεων
 - Ενημέρωση κανονισμών ταμείου
- Διαδικασίες εισφορών και παροχών

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΑΡΟΧΗΣ

Έτη	Μέση Ετήσια Απόδοση	Μηνιαία Εισφορά				Τελικό Εφάπαξ			
		50	100	250	500	3,030	6,080	15,200	30,380
5	0.5%	50	100	250	500	3,030	6,080	15,200	30,380
10	0.5%	50	100	250	500	6,140	12,290	30,750	61,470
20	0.5%	50	100	250	500	12,650	25,250	63,150	126,490
30	0.5%	50	100	250	500	19,380	38,900	97,100	194,250

Έτη	Μέση Ετήσια Απόδοση	Μηνιαία Εισφορά				Τελικό Εφάπαξ			
		50	100	250	500	3,150	6,300	15,700	31,500
5	2.0%	50	100	250	500	3,150	6,300	15,700	31,500
10	2.0%	50	100	250	500	6,600	13,350	33,150	66,350
20	2.0%	50	100	250	500	14,720	29,050	72,900	145,200
30	2.0%	50	100	250	500	24,560	48,610	124,100	249,600

Έτη	Μέση Ετήσια Απόδοση	Μηνιαία Εισφορά				Τελικό Εφάπαξ			
		50	100	250	500	3,320	6,630	16,580	33,160
5	4.0%	50	100	250	500	3,320	6,630	16,580	33,160
10	4.0%	50	100	250	500	7,365	16,450	36,650	73,250
20	4.0%	50	100	250	500	18,150	36,520	91,150	181,100
30	4.0%	50	100	250	500	34,150	68,250	172,200	343,500

Συχνές Ερωτήσεις – Επενδύσεις

Πώς επιλέγω «πακέτο» επενδύσεων; Ποιο μου ταιριάζει;
Ποιες είναι οι αναμενόμενες αποδόσεις της κάθε περίπτωσης;

- Με βάση την ηλικία του κάθε μέλους, προτείνεται μια default επιλογή
 - 25-40: Επιθετική πολιτική, με στόχο απόδοσης 4-5%
 - 41-55: Αναμενόμενη πολιτική, με στόχο απόδοσης 2-2,5%
 - 56-άνω: Συντηρητική πολιτική, με στόχο απόδοσης 0-0,5%
- Όσο μεγαλύτερη η αναμενόμενη απόδοση, τόσο μεγαλύτερος ο κίνδυνος της επένδυσης.
- Το ρίσκο της επένδυσης είναι του μέλους. Δεν παρέχεται κάποια εγγύηση.
- Το κάθε μέλος μπορεί να επιλέξει διαφορετική επιλογή από την αρχική και να την αλλάζει ετησίως.

Συχνές Ερωτήσεις - Επενδύσεις

Μπορούν να κουρευτούν οι επενδύσεις; Μπορεί να χάσω τις καταθέσεις μου;

Τα ΤΕΑ έχουν δικαίωμα να επενδύουν σε διάφορα επενδυτικά προϊόντα και όχι μόνο στα Ελληνικά Κρατικά Ομόλογα, τα οποία ήταν αυτά που είχαν «κουρευτεί» με το PSI.

Το ΤΕΑ μπορεί να έχει καταθέσεις, μπορεί και να μην έχει. Μπορεί να της έχει σε Ελληνική Τράπεζα, μπορεί και όχι (*capital controls).

Συχνές Ερωτήσεις - Πλεονεκτήματα

Ποια είναι τα βασικά πλεονεκτήματα

- Vs Τράπεζα
 - Αφορολόγητο εισφορών
 - Αφορολόγητο παροχής εφάπαξ
 - Δεν κινδυνεύει από κούρεμα καταθέσεων
- Vs Ασφαλιστική Εταιρία
 - Αφορολόγητο παροχής εφάπαξ vs 10%-20%/40.000€.
 - Οι επενδύσεις είναι του Ταμείου και των μελών και όχι της ασφαλιστικής
 - Διαφάνεια μέσω site – πολιτικές, επενδύσεις, διαδικασίες, εποπτεία